VOOR ALTIJD

Lesley Hilton

©2022 Lesley Hilton; Alle rechten voorbehouden.
ISBN: 97 8940 211 3624

Australië

Het Begin

Took the Children Away
By Archie Roach

This story's right, this story's true
I would not tell lies to you
Like the promises they did not keep
And how they fenced us in like sheep.
Said to us come take our hand
Sent us off to mission land.
Taught us to read, to write and pray
Then they took the children away,
Took the children away,
The children away.
Snatched from their mother's breast
Said this is for the best
Took them away.

The welfare and the policeman
Said you've got to understand
We'll give them what you can't give
Teach them how to really live.
Teach them how to live they said
Humiliated them instead
Taught them that and taught them this
And others taught them prejudice.
You took the children away
The children away
Breaking their mothers heart
Tearing us all apart
Took them away

One dark day on Framingham
Come and didn't give a damn
My mother cried go get their dad
He came running, fighting mad
Mother's tears were falling down
Dad shaped up and stood his ground.

He said 'You touch my kids and you fight me'

And they took us from our family.
Took us away
They took us away
Snatched from our mother's breast
Said this was for the best
Took us away.

Told us what to do and say
Told us all the white man's ways
Then they split us up again
And gave us gifts to ease the pain
Sent us off to foster homes
As we grew up we felt alone
Cause we were acting white
Yet feeling black

One sweet day all the children came back
The children come back
The children come back
Back where their hearts grow strong
Back where they all belong
The children came back
Said the children come back
The children come back
Back where they understand
Back to their mother's land
The children come back

Back to their mother
Back to their father
Back to their sister
Back to their brother
Back to their people
Back to their land
All the children come back

The children come back
The children come back
Yes I came back.

EEN

Het was op een koude november morgen, toen het gezin Goodwin aan boord van het zeilschip Mary stapte, dat naar Australië voer. Een gevaarlijke onderneming, want menig vaartuig verging in de storm die maar al te vaak over de grote zeeën woei. Ook de schoener ondervond grote problemen. Het leek erop dat de boot midden op zee zou vergaan; de golven waren zo hoog en het schuim zo wit, maar dat gebeurde gelukkig niet. Wel werd iedereen aan boord ziek. Behalve Chas. Hij was zes jaar oud, maar leek wel op een jongen van twaalf die al redelijk kon filosoferen. Hij stond voor de patrijspoort, terwijl zijn moeder ziek op bed lag. Keek vol ontzag naar het natuurgeweld. En terwijl hij naar de ruwe zee keek, waren zijn gedachten bij de Aboriginals die in Australië nog met peil en boog op jacht gingen en wilden genoemd werden Hij vroeg zich af waarom deze mensen wilden werden genoemd. Hij kende enkel wilde dieren, zoals tijgers en leeuwen, maar mensen die zo werden genoemd—het waren toch mensen van vlees en bloed?

Johnny Goodwin en zijn vrouw Elsie hadden drie kinderen; John, Ellen en Chas was de jongste van het drietal. Johnny Goodwin was schoenmaker van beroep, een vak dat hij van zijn vader geleerd had. In Engeland had hij een eigen schoenmakerij gehad. Maar met de opkomst van grote fabrieken die aan de lopende band schoenen produceerden, verloor hij steeds meer klanten en ging hij failliet. Om toch de kost te kunnen verdienen, probeerde hij het een tijdje in een grote fabriek, maar het eentonig werk beviel hem niet. En was hij geen eigen baas meer. Ontslag nemen was echter geen optie, want hij had een gezin. Hij piekerde zich suf: wat moest hij toch doen? Op een dag zei zijn vrouw Elsie, 'Waarom emigreren we niet? We hebben hier niets meer te zoeken. Als we de grote oversteek wagen, heb je misschien

meer kans om daar een baan te vinden die je leuk vindt. Bovendien hebben de kinderen daar meer vrijheid.'

Vele mensen waren hen al voorgegaan, vervolgde ze. Engeland liep leeg, want werk lag niet voor het oprapen, en de criminelen deden goede zaken. Johnny dacht niet langer na, want Elsie had gelijk, daar konden ze een nieuw leven beginnen. En nu zaten ze op een schip dat hen naar het nieuwe land zou varen. En meerde de schoener na maanden op zee te hebben gedobberd, in Brisbane, een kleine stad aan de oostkust. Het gezin kon eindelijk van boord gaan. Johnny ging meteen op zoek naar een woning, en stapte bij een makelaar binnen. Kocht een huis van het geld dat zijn vader hem had meegegeven. Maar het huis had vele mankementen. Geen nood dacht Johnny. Hij had twee sterke armen. Hij kon het huis verbouwen. Vervolgens kocht hij van het overgebleven geld wat meubilair, en een piano voor Elsie, want zij kon zo mooi op het instrument spelen en zong er dan een lied bij. Nadat het gezin hun intrek in het pand had genomen, ging Johnny op zoek naar werk. Maar in Australië zaten ze ook niet op schoenmakers te wachten. Het duurde enkele maanden voor Johnny eindelijk emplooi vond, in een schoenfabriek die hem de vrijheid gaf om van huis uit te werken. Johnny voelde zich weer eigen baas. Want in de grote schuur achter het huis waar hij het schoeisel met zijn eigen gereedschap vervaardigde was er niemand die hem commandeerde, niemand die hem verrot schold als het werk niet op tijd klaar was. Hij voelde zich zo gelukkig en blij dat hij twee jaar later het besluit nam naar Adelaide af te reizen om daar naar zijn vaders oude vriend te zoeken. Johnny's vader had jarenlang niets van zijn beste vriend gehoord. Nu hij ouder werd begon de tijd te dringen. En wilde hij nu eindelijk weten hoe het zijn vriend was vergaan in dat verre, vreemde land. Of misschien was hij wel dood. Johnny's vrouw en zijn drie kinderen bleven in Brisbane achter, want de zee was nogal ruw en de boot zou wel eens kunnen kapseizen. Chas en zijn oudere broer John waren graag met hun vader

meegegaan, maar dan zaten hun moeder en zusje helemaal alleen thuis. En in een land waar moordenaars gemakkelijk uit het gevang konden ontsnappen was dat niet verstandig. De twee jongens moesten zolang maar op moeder en zusje passen, een taak die ze graag op zich namen. De twee broers stonden vaak voor het huis in de verte te turen, maar geen dief, moordenaar of charlatan kwam hun huisje voorbij. Op een dag gebeurde er echter iets vreemds. Elsie was die morgen de moestuin ingelopen om wat tomaten te plukken. Tot haar schrik was er niets meer over van de tuin waar zo hard aan gewerkt had. Ze zuchtte diep en dacht dat het de *Possums* (buideldieren) waren die de vruchten hadden opgegeten. Ze keek hulpeloos naar de half opgegeten groenten toen ze plotseling afgeleid werd door een geluid dat uit de schuur kwam, de schuur dat naast de werkplaats stond, de schuur die bedoeld was voor een paard, dat Johnny niet bezat. Want paardrijden, dat vond hij maar niks. Hij liep liever naar de stad of nam de paardentram of koets. Dat was veiliger dan op zo'n groot beest te moeten zitten, een beest dat wel eens zou kunnen steigeren om hem vervolgens er vanaf te werpen. Elsie liep op haar tenen naar de schuur, opende voorzichtig de deur en zag tot haar verbazing een zwarte jongen op de grond een tomaat eten. Hij was zo mager als een lat.

De jongen keek verschrikt op, toen hij haar in de deuropening zag staan, stopte met eten en keek haar met grote angstige ogen aan.

'Waarom verstop je je hier eigenlijk?' wilde Elsie weten.

De jongen deed zijn mond niet open. 'Kom met me mee, naar de keuken. Ik zal wat boterhammen voor je klaarmaken.'

De jongen stond echter niet op.

Elsie stak haar kleine hand uit. 'Wees niet bang.'

Nog steeds stond hij niet op.

'Kom,' zei Elsie voor een tweede keer, en wuifde met haar hand.

Eindelijk stond de jongen op, en liep achter Elsie aan, de keuken in. Elsie nam het brood uit de keukenkast, sneed het in dikke plakken en smeerde er vervolgens een laag boter op. Ze legde de boterhammen op een bord en zette het op de keukentafel. 'Eet,' gebaarde ze tegen de jongen die bij de deur was blijven staan. De jongen ging op een stoel zitten, en in een mum van tijd waren de boterhammen op.

'Hoe heet je?' vroeg Elsie, toen hij klaar was met eten.

De jongen zweeg.

'Hoe heet je?' vroeg ze voor een tweede keer.

'Joe,' zei hij op fluistertoon.

'Joe? Is dat je echte naam?'

'Nee. Baas noemt me zo. Baas op de boerderij.'

'Goed. Ik zal je voortaan Joe noemen. Wat is je achternaam?'

Weer gaf hij geen antwoord.

'Je achternaam,' drong Elsie aan.

'Dinnywarra.'

Chas kwam op dat moment de keuken in. Hij was die ochtend naar school gegaan, was daarna langs de oever van de rivier geslopen en ging dan naar huis waar hij de zwarte jongen aan de keukentafel zag zitten, en zette grote ogen op. Chas had de grote mensen vaak over de Aboriginals horen praten, maar hij was er nog nooit een tegengekomen. En nu zat er zowaar een zwarte jongen aan de keukentafel. Een jongen die wat ouder scheen dan hij met zijn acht jaren en die ook nog kleiner van postuur was.

Elsie keek haar zoon aan, gebaarde naar de jongen, en zei, 'Chas, dit is Joe Dinnywarra. Hij komt bij ons wonen.' Ze keek de jongen aan, en zei, 'Ja toch, Joe?'

Joe zei geen woord. Hij staarde enkel met zijn mooie, donkere ogen naar de witte jongen.

Chas keek hem aandachtig aan. 'Leuk. Dan heb ik er een broertje bij.'

'Wil je hier blijven, Joe?' vroeg Elsie.

Joe knikte van ja.

'Hoe oud ben je?' vroeg Elsie weer.

'Weet ik niet,' antwoordde Joe verlegen. 'Elf misschien? Mijn oudste zoon is twaalf. Je zult vast met hem kunnen opschieten.'

Joe was een zwarte jongen, of eigenlijk was hij meer roombruin. Elsie keek echter niet naar zijn huidskleur, want voor haar was hij gewoon een angstig jongentje. Ook de kinderen zagen Joe als een jongen waarover men zich moest bekommeren, een jongen die voorlopig in de schuur kon slapen.

De kinderen speelden graag in de achtertuin van het huis. Joe was nogal verlegen. Hij durfde niet met de blanke kinderen te spelen. Wanneer ze zeiden, "Ach kom, pak toch die bal," dan bleef hij verstijfd staan. Maar op een dag deed hij dat wel, want zich verstoppen, daar was hij een kei in. Het ijs was eindelijk gebroken. Krijgertje spelen, hinkelen, ja zelfs voetballen leerde Joe van de kinderen. Wat voelde hij zich blij. Hij hoorde nu bij een familie. Hij hoefde zich geen zorgen te maken over de dag van morgen.

Twee maanden later was Johnny weer thuis. Elsie vertelde hem over Joe en dat hij van nu af aan bij de familie hoorde.

Johnny fronste zijn wenkbrauwen. 'Nee, dat kan niet. De politie zal naar hem op zoek gaan.'

'Maar hij kan niet terug naar die boer,' zei Elsie vol vuur. 'Die man zou hem wel eens dood kunnen knuppelen.' Hoewel Elsie klein en tenger was, liet ze zich niets aanleunen. Haar wil was wet. En dat wist Johnny ook.

'Als hij hier blijft*, ik zeg—als*, dan moet jij wel voor hem zorgen.'

'Joe zal niets te kort komen. Dat beloof ik.'

'Hoe was je reis?' vroeg Elsie na een tijdje.

'Ik heb Peter gevonden. Ik zal Pappie een lange brief schrijven.' Johnny slaakte een diepe zucht. 'Peter was een tijdje ernstig ziek. Na de dood van zijn vriendin verloor hij zijn verstand en werd hij in een psychiatrisch ziekenhuis opgenomen. Daar ontmoette hij een aardige verpleegster en is met haar getrouwd. Hij woont vlakbij het strand en hij heeft ook een zoon. Ja, hij heeft echt veel geluk gehad. En dat hebben wij ook. Ik heb een fijne baan. Wat willen we nog meer?'

'De jongen.'

Johnny zuchtte opnieuw. 'Oké, hij mag bij ons komen wonen, mits die boer hem niet terug wilt. Voorlopig blijft hij in de schuur slapen.'

'En dat ga ik hem nu vertellen,' zei Elsie.

Ze liep het huis door, de tuin in. Joe zat op een omgevallen boom voor zich uit te staren.

'Joe,' begon Elsie, 'Je mag van mijn man voorlopig bij ons wonen. In de schuur. Maar als je graag in de open lucht slaapt, zoals je voorouders dat deden, is dat oké.'

Joe keek haar verbaasd aan. 'Mijn grootvader slaapt in een tent.'

'Ook goed. Ik wil wel dat je naar school gaat', zoals mijn kinderen. Daar leer je rekenen en schrijven. Maar als je later terug wilt naar je familie en met jagen de kost wil verdienen, is dat ook goed.'

En zo kwam Joe bij het gezin wonen, en werd hij behandeld alsof hij hun zoon was. En omdat Joe zich veilig voelde, nam hij Elsie in vertrouwen en vertelde haar over zijn moeder die nog op die boerderij verbleef.

Elsie vertelde hem ook dat hij zijn moeder, wanneer hij maar wilde, mocht opzoeken. Hij was daar erg blij mee.

Want menig zwart kind werd door de kolonisten van hun familie gescheiden, om vervolgens in een wit gezin als slaaf te worden behandeld. Joes moeder sprak de taal van haar stam, Gupapyunu, vertelde Joe aan Elsie. Ze sprak ook een mondje Engels. Op een dag ontmoette ze een Ier die voor een boer als grensrijder werkte. Ze kregen wat met elkaar. Maar toen werd ze zwanger en ze vertelde dit aan haar vader, het stamhoofd. Hij werd woedend. "Je hebt mij te schande gemaakt," tierde hij keer op keer. Na een tijdje bedaarde hij, en zei, "Ik wil met die man praten." Het meisje ging meteen op zoek naar de Ier. Toen de man de volgende dag voor haar vader stond, brulde hij, "Hoe kon je toch zo stom zijn?" De Ier haalde zijn schouders op en verdween met de noordenzon. Het meisje was verscheurd van verdriet. Nu was ze een alleenstaande moeder. Hoe moest ze toch het kind zien groot te brengen zonder partner? Ze huilde bittere tranen. Haar vader kreeg medelijden en zei dat ze voorlopig mocht blijven, tot hij een beslissing had genomen. Jaren later werden zij en haar zoon het kamp uitgestuurd. Ze probeerde haar vader nog tot rede te brengen. Maar hij was onvermurwbaar. Zij en het kind moesten weg, want ze had hem te schande gemaakt.

Moeder en zoon zwierven dagenlang over de maïsvelden en de open vlaktes. Omdat ze niet eeuwig konden blijven lopen, klopte zijn moeder bij een kerk aan. De dominee en zijn vrouw gaven Joe en zijn moeder te eten, en onderdak in de schuur. Na enkele weken stuurde de dominee Joe en zijn moeder naar een boer die hij goed kende. De boer was echter een slecht mens. Hij behandelde Joe en zijn moeder als slaven. Joe werd zo vaak door de man geslagen dat hij er genoeg van kreeg en er vandoor ging. Dagenlang zwierf hij over de velden tot hij uiteindelijk de schuur van Johnny Goodwin tegenkwam en er ging slapen. Nadat hij zijn verhaal had verteld, klopte Elsie hem op de rug. 'Goed dat je hiernaartoe bent gekomen. Hier ben je tenminste veilig.'

Niet alleen zijn moeder Elsie, maar ook Chas was blij met Joe, want nu had hij er een broertje bij. Joe was de oudere broer die hij zo miste, hoewel John zijn echte broer was, maar wel een die hem veel plaagde. Joe had een zachtaardig karakter. Hij maakte het iedereen naar de zin. Niets was hem teveel. Wanneer Chas uit school kwam zwierven de twee jongens over de open vlaktes en keken vol bewondering naar de grote roofvogels die door de blauwe lucht zweefden, of joegen op konijnen. Ze hadden veel plezier.

Op een dag kwam er een politieman aan de deur. Elsie deed de deur voorzichtig open. De man die voor haar stond was lang en dun. 'Juffrouw, die Aboriginal jongen moet terug naar zijn baas.'

Elsie keek hem verontwaardigd aan. 'Daar komt niks van in. Hij is nu mijn zoon, hij blijft bij ons wonen.'

De politieman krabde zich achter het oor. 'Goed, dan ben ik genoodzaakt de rechter om zijn mening te vragen.'

Een paar weken later kreeg Elsie een document thuisgestuurd; de zaak zal door de rechter worden beslist, en wel op maandagochtend.

Elsie schrok van die brief, en liet het meteen aan Johnny zien.

'Wat is dat nou?' zei Johnny met gefronste wenkbrauwen. 'Hij moet terug. Hij kan niet bij ons blijven.'

'Nee, dat gaat toch echt niet gebeuren,' zei Elsie kwaad. 'Die man zou hem wel eens dood kunnen slaan. Hij is daar immers weggelopen.'

'Maar hij is niet je wettige zoon. Ze hebben het volste recht hem bij ons weg te halen.'

'Nee, dat hebben ze niet,' zei Elsie koppig. 'Hij hoort bij onze familie, hij moet bij ons blijven.'

'Toch zal je voor de rechter moeten verschijnen en hem vertellen waarom je Joe niet wilt afstaan.' Johnny blies zijn adem uit. 'Goed, dan blijft hij hier. Maar ik heb je gewaarschuwd. Als de rechter beslist dat hij terug moet, dan gaat hij gewoon terug.'

Op die bewuste maandagochtend liepen Elsie en Joe met knikkende knieën naar de rechtbank. Ze moesten een uur lang lopen voor ze het gerechtsgebouw konden binnenstappen, gingen vooraan zitten en wachtten met kloppend hart op de rechter, die enige tijd later de zaal in kwam lopen. Het publiek begonnen enthousiast te klappen, waarop de rechter voor stilte hamerde. Hij keek Elsie ernstig aan, en begon op plechtige toon, 'Waarom wil je die jongen houden?'

'Omdat hij bij de familie hoort.' antwoordde ze verlegen.

'Maar die boer is zijn baas,' zei de rechter, terwijl hij zijn voorhoofd fronste.

'Nee. Die boer behandelt hem als slaaf. Hij is nu mijn zoon.'

De rechter zag zich geen andere mogelijkheid dan Joes moeder, die achter in de zaal zat, te laten getuigen.

'Jij daar, ga staan. Is die jongen je wettige zoon?' De rechter keek naar Joe.

De vrouw knikte.

'Werk je op de boerderij?'

Ze knikte van ja.

'Wil je dat je zoon op de boerderij komt wonen?'

Ze schudde van nee.

De rechter zuchtte diep, stond op. 'We gaan dit bespreken.' Toen liep hij de zaal uit, gevolgd door zijn dienaren.

Elsie keek angstig voor zich uit, want stel dat de rechter Joe van haar zou afnemen. Ook Joe zat zenuwachtig in zijn stoel te wiebelen. Hij wilde dolgraag bij het gezin blijven,

want nu had hij twee broers en een zusje om mee te spelen en werd hij niet meer geslagen.

Een half uur later kwam de rechter met zijn gevolg de zaal weer in. 'Je mag de jongen houden, maar wel op een voorwaarde,' zei de rechter tegen Elsie. 'Hij mag aan niets ontbreken. Ook moet je hem de gelegenheid geven zijn moeder te zien.'

Elsie begon te stralen. Ze draaide zich om, keek naar Joes moeder, en zei luid, 'Ik beloof je plechtig goed voor je zoon te zullen zorgen.'

Joes moeder knikte enkel, nog steeds kwam er geen woord van haar lippen.

De rechter sloeg met zijn hamer op tafel, en zei dat er was rechtgesproken. Ze konden allen naar huis. Elsie en Joe waren zo blij dat ze al huppelend over straten liepen. Elsie zong een lied, terwijl Joe een deuntje neuriede.

Later die middag vertelde Elsie aan Johnny wat de rechter had besloten. Ook Johnny was blij dat Joe niet het huis uit hoefde, en zei tegen hem dat hij in het huis mocht slapen zodra hij gewend was aan hun manier van leven waar eerlijkheid en oprechtheid werden gerespecteerd. Omdat Joe een slimme jongen was, wist hij algauw hoe de vork in de steel zat, en deelde hij een kamer met Chas. Een kamer dat eigenlijk gebruikt werd om spullen in op te slaan. Maar Chas wilde graag op een kamer met zijn nieuwe broer slapen, en niet een kamer te moeten delen met zijn broer John, die altijd zo hard snurkte. Het huis had een kleine woonkamer, een grote eetkeuken en drie kleine slaapkamers, plus de ruimte waarin Chas en Joe nu in sliepen.

Chas wandelde graag met Joe over de grazige weilanden en de open vlaktes. Daar luisterden ze naar het ruisen van de wind, die volgens Joe altijd een verhaal te vertellen had. Ook vertelde Joe hem dat hij paard kon rijden. Dat had de boer hem geleerd, zodat hij de schapen bijeen kon drijven.

Chas keek verbaasd aan. 'Paardrijden? Maar dat zou ik ook graag willen.'

'Goed. Als je een paard hebt, zal ik je dat leren,' beloofde Joe.

Voordat ze gingen slapen spraken de twee jongens vaak over de kolonisten waarvan velen iets op hun kerfstok hadden. Ze vermoorden zelfs de Abos. Joe wilde daar in de toekomst wat aan gaan doen. Chas was nieuwsgierig, en vroeg hem, 'Hoe dan?' Daar wist Joe nog geen antwoord op te geven. En hij wilde ook graag zijn mensen helpen, wanneer ze weer eens in het gevang belanden. Want dat gebeurde maar al te vaak. Drank was daar de oorzaak van.

Joe ging samen met Chas naar school, want hij moest leren rekenen en lezen. Hij werd echter voortdurend uitgescholden, want een zwarte jongen die naar een witte school ging, dat was een grote schande. Joe was echter niet bang wanneer die grote witte kinderen riepen, 'Hé jij daar, negerslaaf! Zal ik je een mep verkopen?' Ook de leraren dreven de spot met hem, en zeiden dat hij een wilde was. Hem hoefden ze niets te leren.

Chas werd zo kwaad, dat hij met de jongens op de vuist ging. Joe was daar niet blij mee, en zei, 'Als je begint te vechten, komt er nooit een eind aan.'

Natuurlijk had Joe gelijk, besefte Chas, en stopte hij met vechten. Iemand in elkaar timmeren hielp alleen als die persoon berouw kreeg van zijn laffe daad.

Ook de onderwijzers beseften uiteindelijk dat Joe geen gewone jongen was, en leerden ze hem lezen en schrijven.

Naar school gaan, langs de oever van de rivier slenteren, over de weilanden en de open vlaktes lopen, het leven was zo mooi. En voor hij het wist werd Chas twaalf jaar. Johnny besloot voor zijn verjaardag een paard voor hem te kopen, en kocht van een boer een oud paard dat hij in de achtertuin

stalde. Want het land was zo groot, en met een paard kwam je overal komen.

De volgende morgen vroeg Johnny of Chas wilde meegaan naar de achtertuin. Tot zijn grote verbazing zag hij daar een paard staan. Het dier had een zadel op zijn rug, maar de schittering was uit zijn ogen verdwenen en zijn vacht had geen glans meer.

'Je verjaardagscadeau,' zei Johnny met een glimlach.

'Dank u wel.' Chas begon het dier liefkozend te strelen. 'Kan hij 's nachts in de schuur staan?'

'Natuurlijk,' antwoordde Johnny, terwijl hij zijn handen in zijn de broekzakken stak. 'Misschien wil Joe je wel paard leren rijden.'

Joe, die toen naar buiten kwam lopen, hoorde het laatste. 'Tuurlijk wil ik dat,' zei hij met een grijns op zijn gezicht.

En dus gingen de twee jongens op een middag met het paard op pad. Chas hield de teugels in zijn hand, terwijl Joe naast hem liep. Bij de weilanden aangekomen, zei Joe, 'Plaats je voet in de stijgbeugel en zwaai met het andere been over de rug van het paard.' Chas deed wat hem gezegd werd. Joe sloeg het dier op zijn bil waarop het paard begon te galopperen. Chas viel bijna van het beest, maar hij herstelde zich snel. Joe spoorde hem aan om zijn voeten in de stijgbeugels te houden. Chas deed wat van hem gezegd werd, en algauw accepteerde het paard zijn nieuwe meester. Chas noemde het paard Sam, naar zijn grootvader.

Niet alleen was Joe zijn vriend geworden, Chas was ook geïnteresseerd in de cultuur van zijn volk. Hij wilde alles van ze weten. Waar ze vandaan kwamen, bijvoorbeeld. 'Nou, gewoon,' zei Joe. 'De goden hebben ons naar de aarde gegooid. Net als die grote rode rots Ayers rock, Uluru. Het was eigenlijk een wieg dat ze per ongeluk naar beneden hebben laten vallen, en nu was die een mooie rots geworden.'

Het verhaal klonk zo mooi, maar of het waar was, dat betwijfelde Chas.

Ook vroeg Chas Joe of hij zijn taal kon leren.

'Ja, natuurlijk.' Hij begon hem meteen woordjes te leren. Woordjes als *Buku-nhäma,* wat betekende "blijft daar weg". En zo leerde hij Chas Gupapyunu spreken. Joe vertelde hem over de tovenaars die naar de open vlaktes werden gestuurd. Want die moesten leren goede heelmeester te worden. Joe was zo'n aardige jongen. Niets was hem teveel. Hij klaagde nooit.

De twee jongens reden regelmatig te paard over de open velden. Chas hield de teugels vast, terwijl Joe achterop het paard zat. Ze hadden veel plezier samen. Rijden over de open velden, de wind horen zingen, de grote vogels in de lucht zien zweven, het leven kon niet mooier zijn.

Op een dag vroeg hij aan Joe, 'Wat doen die tovenaars op die open vlaktes?'

'Ze moeten het geheim ontdekken.'

'Geheim? Wat voor geheim?'

'Hoe dat precies zit weet ik niet. Maar het heeft niks met zwarte magie te maken. Zo'n man wil gewoon een goede heelmeester worden. Als je wat meer wilt weten over onze cultuur, zullen we dan een dezer dagen naar de open vlaktes rijden?'

'Ja, natuurlijk,' zei Chas vol enthousiasme.

Een paar dagen later vertelde het tweetal hun ouders dat ze de omgeving wilden verkennen, en dat ze snel terug zouden keren.

'Wees voorzichtig,' waarschuwde Johnny hen. 'Neem wat eten en drinken mee voor onderweg.'

Nadat ze dat Johnny beloofd hadden, liep Joe de keuken in, nam twee broden uit de kast, stopte het in een canvas zak en vulde twee flessen met water.

De tocht duurde lang, maar uiteindelijk kwamen ze op de plek aan. Chas keek nieuwsgierig om zich heen. Hoewel het bijna donker was geworden, kon hij toch het roodgekleurde zand zien, en de rotsen vormden zo'n vreemde formatie. Zoiets had hij nog nooit eerder gezien.

'We gaan eerst wat eten,' zei Joe. Hij gooide zijn buidel op de grond, opende de zak en gaf Chas een stuk brood en de fles met water.

Na het eten, zei Joe, 'Rol je matras uit, ga erop liggen en leeg je geest.'

'Mijn geest legen?'

'Ja. Dan zullen we de geesten in onze dromen zien. Weet je, mijn voorouders wonen in bomen, ze zijn nooit ver weg. Misschien leven jouw voorouders ook wel in bomen, en zullen ze over je waken.'

Joe viel algauw in slaap, maar Chas kon de slaap niet vatten. Hij lag eerst op zijn zij, dan weer op zijn rug. Joe werd wakker door het geritsel, en zei, 'Leeg toch je hoofd.'

Chas probeerde het opnieuw. De nacht was niet alleen koud, hij hoorde ook het gehuil van dingo's. Chas had deze beesten nog nooit in de ogen gekeken, laat staan hun gejammer gehoord. Het leek wel het gebrul van een dolle hond. Hij werd bang.

Uiteindelijk viel hij toch in slaap, snurkte, werd dan wakker, en viel weer in slaap. Opeens hoorde hij iemand tegen hem praten. "Chas," zei een vrouwenstem, "ik zal er altijd voor je zijn."

Hij zag het gezicht van een mooie vrouw; ze was jong en leek zo echt dat hij ervan wakker werd. 'Joe, Joe,' riep hij angstig, en schudde zijn makker.

'Wat is er?' vroeg hij slaperig.

'Ik heb een vrouw in mijn droom gezien. Ze zei dat ze er altijd voor me zal zijn. Ze was zo mooi en zo echt. Wie is zij?'

‘Waarschijnlijk je oma.’

‘Maar die herinner ik me niet,’ zei Chas verbaasd.

‘Zij jou waarschijnlijk wel. Ach, ga toch slapen, dan zie je haar misschien weer en zal ze je wat meer vertellen.’

Joe draaide zich om en viel meteen in slaap. Maar Chas durfde zijn ogen niet te sluiten. Hij wilde die stem liever niet meer horen. Na een tijdje viel hij toch in slaap. Hoorde die stem weer. “Je zult in een mooi, groen land wonen,” zei de stem keer op keer. “Wees altijd trouw aan jezelf, aan je kinderen, aan je kinderen—aan je kinderen—aan je kinderen.” De stem stierf weg.

De volgende ochtend, toen hij zijn ogen weer opendeed, zag hij Joe in cirkels op het zand lopen. Hij keek bezorgd.

‘Waar ging je droom over?’ vroeg Chas nieuwsgierig, en ging op het matras zitten.

‘Mijn overgrootvader heeft met mij gesproken.’

‘En wat zei hij precies?’

‘Niet veel, alleen dat ik hem spoedig zal zien.’

‘Wanneer?’

‘Op een dag. Kom, laten we wat eten.’

Joe pakte de buidel, haalde het brood eruit en gaf Chas de helft ervan. Na het ontbijt liepen ze naar een rots waar helder water uit een spleet sijpelde. Joe vulde de fles met het koele water, nam een flinke slok en overhandigde de fles aan Chas, die er ook flink van dronk. Vervolgens pakte Joe de zak, zette zijn slappe hoed op het hoofd, en zei, ‘Kom, we gaan naar huis.’

De jongens liepen urenlang in de hete zon. Onder het lopen vertelde Joe hoe hij zich voelde. Anders. Waar hoorde hij toch bij? Bij de witte mensen of bij de Aboriginal gemeenschap? Hoewel de mensen, zowel de witten als de zwarten hem accepteerden, zagen zij hem toch als die halfbloed. Hij wou dat hij geen halfbloed was, dat hij was zoals Chas, en niet—wat was hij eigenlijk?

‘Je bent mijn vriend en broer, voor altijd,’ zei Chas ernstig. ‘Dat zal nooit veranderen.’

‘En ook ik zal er altijd voor je zijn.’

‘Altijd?’

‘Ja, altijd, dat beloof ik je.’

‘Nou, hou dan maar aan je woord,’ zei Chas grijnzend.

‘Dat zal ik zeker doen.’

Bij aankomst, liepen de twee jongens direct de keuken in.

‘Jullie zijn precies op tijd voor het avondeten,’ zei Elsie.

Joe wees naar zijn stoffige kleren. ‘Mag ik me eerst omkleden?’

Elsie glimlachte breed. ‘Jazeker.’

Toen Joe de kamer was uitgelopen, begon Chas meteen te praten. ‘Joe heeft me iets over zijn mensen en hun geheimen verteld. Ik heb ook een mooie ervaring gehad.’ Hij vertelde zijn moeder over de vrouw in zijn droom, die hem vertelde dat hij in een groen land zou gaan wonen.

Elsie keek hem strak aan. ‘Vertel dit niet aan je vader.’

‘Waarom niet?’ vroeg Chas.

‘Doe het gewoon niet.’

Na de lagere school ging Chas naar de middelbare school. Maar leren, daar had hij eigenlijk geen zin in, want wat leer je daar nou? De praktijk, daar kun je van leren. Alleen wist hij nog niet wat hij later wilde worden. Misschien was het beroep van cowboy wel interessant, want dat beroep rook naar avontuur. Elsie dacht daar heel anders over. Hij moest een beroep uitoefenen. Iets in de bouw. Australië had dringend behoefte aan mensen die huizen konden bouwen en het land op de kaart konden zetten. Maar hij antwoordde, ‘Dat klinkt zo saai. Iets avontuurlijks lijkt me wel wat.’

‘Je verdient er wel je geld mee. En aan avontuur verdien je geen boterham.’.

De weken gingen voorbij. Op een dag schoot hem de beroemde kathedraal in Lincoln te binnen. Dat was een prachtig gebouw, en zei hij tegen zijn vader, 'Huizen bouwen, dat lijkt me toch wel wat.'

'Goed, dan zal ik je naar de juiste school sturen.'

Maar in plaats van te leren, spijbelde hij veel, sprong op zijn paard en reed de open vlaktes op. Elsie werd boos, en zei, 'Zo leer je niets. Neem een voorbeeld aan je broer John, hij spijbelt niet.'

Chas zuchtte diep. Zijn broer John was in de leer bij een fotograaf. Hij nam het toestel wel eens mee naar huis en vertelde dat hij er prachtige foto's mee kon maken. 'En wat mooier is, ik kan er veel geld mee kan verdienen.' Het duurde echter drie lange jaren voor hij het in de praktijk kon brengen. Dan maakte foto's van Ellen en Chas, van zijn vader en moeder, en een groepssessie van zijn broers en zuster.

Natuurlijk moest ook Ellen een opleiding volgen. En omdat ze muzikaal was, stuurde Elsie haar naar een pianolerares die het instrument zo krachtig bespeelde dat de pianostemmer er aan te pas moest komen om het instrument te repareren.

Joe wilde graag rechten studeren. Er was echter geen geld genoeg om zo'n dure studie te kunnen betalen. Geen nood. Joe wist raad. Hij vond een baantje als sjouwer in de bouw, dat genoeg geld opleverde zodat hij toch kon studeren.

De jaren verstreken. Chas behaalde uiteindelijk zijn diploma, zocht en vond een baan in de bouw. Maar huizen bouwen in dit deel van de wereld was niet eenvoudig, want het was of te warm of het plensde van de regen. Hij probeerde het elke keer opnieuw, maar het regende zo hard dat hij er op den duur de brui aan gaf. Wanneer de regen eindelijk was gestopt reed hij naar de open vlaktes, sliep in de open lucht en droomde 's nachts van zijn grootmoeder

die naar zijn plannen vroeg en waarop hij geen antwoord kon geven.

Wanneer hij op het paard zat, voelde hij zich een met het beest. Kon uren achterelkaar rijden, en zou alleen stoppen als het paard te moe werd. 's Nachts, stak hij een kampvuur aan, kneedde het deeg voor de Johnny cakes en zong zijn Johnny lied:

Met mijn kleine ronde meelzak zittend op een boomstronk
Mijn kleine thee en suiker tas mooi en mollig
Met kabeljauw net van de haak
Bak ik mijn vier kleine Johnny cakes,
Ik ben er trots op dat ik kok ben-

Chas zat op een morgen de plaatselijke krant te lezen, toen zijn oog op een advertentie viel. De gemeente had een *masterbuilder* (aannemer) nodig om huizen en hallen in de regio te bouwen. Dat leek hem wel wat. Alleen had hij geen werkervaring. Maar was dat hier wel nodig? Australië was immers een jong land en had vakmensen nodig, en of ze nu wel of niet hun vak verstonden was van minder belang. Zolang ze maar enthousiast waren.

De volgende ochtend stond Chas vroeg op, kleedde zich aan, liep naar het stadhuis en melde zich bij de receptioniste, die hem naar een kamer bracht waar twee heren van middelbare leeftijd achter een bureau zaten. De een was kaal, de ander had een krulsnor.

'Ga zitten,' gebaarde de kale man.

Chas nam tegenover de man plaats. 'Mijn naam is Chas Goodwin. Ik heb mijn opleiding masterbuilder voltooid en wil u graag van dienst zijn.'

De twee mannen keken hem met opgetrokken wenkbrauwen aan.

'Jongeman, je hebt geen werkervaring,' zei de kale man, en schudde zijn hoofd.

‘Als u mij in dient neemt, kan ik u laten zien hoe hard ik wel niet kan werken,’ zei Chas dapper. ‘Dat is van belang, toch?’

De mannen keken elkaar aan.

‘Wat zullen we doen?’ zei de man met de snor. ‘Hij ziet er sterk uit en is bereid hard werken.’

‘Ja,’ zei de kale man tegen zijn collega. ‘Wij hebben dringend mensen nodig. Maar is deze jongeman wel geschikt?’

De kale man keek Chas aan. ‘Goed. We zullen je een kans geven. Tijdelijk, natuurlijk. Laat eerst maar eens zien wat je alzo kunt.’

‘Dank u,’ zei Chas met bonzend hart.

‘Wat vindt je hiervan?’ zei de man met de snor. Hij liet hem het ontwerp zien. ‘Je moet een fabriekshal bouwen en zelf voor de werklieden zorgen.’

‘Geen probleem,’ zei Chas. ‘Ik weet ze wel te vinden.’

‘Dus wij kunnen op je rekenen?’

‘Ik zal u niet teleurstellen,’ beloofde hij.

De volgende dag ging Chas op zoek naar bouwvakkers. Hij vond ze binnen een paar weken. Een bouwvakker, een sjouwer, en een timmerman, plus een aantal losse handen, mannen die op de brug gewerkt hadden.

De daarop volgende weken werden de fundamenten in de grond geslagen. De mannen werkten hard, alles liep op rolletjes. Maar het weer sloeg plotseling om, het begon te stortregenen. Chas werd wanhopig. Want regen betekende een ramp. Het duurde een week voor de regen eindelijk stopte. Vol goede moed haastte hij zich naar het terrein, maar zag dat al het werk voor niets was geweest. Hij raakte gefrustreerd en zei de volgende dag tegen zijn moeder, die koekjes aan het bakken was, ‘Ik heb er genoeg van. De regen heeft alles verpest.’

‘Wat wil je dan gaan doen?’ vroeg Elsie.

'Dat weet ik nog niet.' Chas slaakte een diepe zucht. 'Op een boerderij werken als *jackaroo* (cowboy) lijkt me wel leuk. Of als *stationhand* (knecht). Wat maakt het uit?'

Johnny kwam toen de keuken in, en zei, 'Dat maakt zeker wat uit. Je hebt immers een opleiding gevolgd.'

'Wat heeft het voor nut om het opnieuw te proberen,' antwoordde Chas gelaten.

'Geeft het nooit op, zoon.'

'Het kan toch geen kwaad in de tussentijd wat anders te proberen!'

'Natuurlijk niet.'

Johnny ging zitten, en pakte een koekje. 'Mmm—lekker.'

Chas nam er ook een en herhaalde zijn vaders woorden.

Elsie stond op. 'Ik zal thee zetten.'

Johnny begon nu over zijn oudste zoon te vertellen. John wilde graag goudzoeker worden, zoals die mannen die hij in een herberg was tegengekomen. Sommigen van hen zochten naar goud door het rivierwater te pannen en te zeven, anderen moesten het opgraven, of moesten de rotsen met dynamiet opblazen om bij het goud te kunnen komen. 'Ik zei tegen hem dat dat niet zo eenvoudig was. Goud vinden doe je niet zomaar een, twee, drie. En ook jij moet niet te licht over werk denken.'

Chas keek zijn vader aan. 'Dat doe ik ook niet. Maar ik ben nog jong. Ik wil gewoon wat anders doen.'

'Ik waarschuw je alleen maar.'

Chas stond van zijn stoel. 'Ik ga paardrijden.'

'Ik zie je vanavond bij het eten wel,' riep zijn vader hem na.

Op een dag kreeg Johnny een telegram uit Engeland. Hij liep ermee naar de veranda, ging zitten en opende de brief. Sam Goodwin had, voor hij de winkel inliep, een hartaanval gekregen en overleed ter plekke.

Johnny was diep geschokt. Toen zei hij tegen Elsie, die naar de veranda was gelopen, terwijl de tranen over zijn wangen biggelden, 'Mijn vader is gestorven. Ik ben nu wees.'

Hij voelde zich zo ellendig en alleen dat hij zijn gevoelens niet meer met Elsie wilde delen. Elsie was daar niet blij mee. Ze probeerde met hem te praten, zei tegen hem dat we allemaal eens afscheid van elkaar moesten nemen. Maar Johnny luisterde niet en bleef treuren. Zat vaak voor het huis voor zich uit te staren, terwijl de tranen in zijn ogen glinsterden.

Ook Chas vond het moeilijk om zijn emoties te tonen. Bij het horen van het slechte nieuws pakte hij meteen zijn buidel en stopte er een zak meel in, een zak baking soda en een fles met water. Daarna nam hij zijn paard, ging rijden, en reed uren achterelkaar. Het arme dier werd moe en weigerde verder te gaan. Toen gleed Chas van zijn paard, stak een kampvuur aan en kneedde voor het slapen gaan de Johnny cakes. Die nacht sliep hij op wolken, droomde van zijn grootmoeder, die hem vertelde dat zijn grootvader nu bij haar was en dat ze nu voor eeuwig en altijd samen waren.

De volgende dag bleef Chas in het bos, bakte opnieuw de Johnny cakes en vulde het aan met *bushtucker* (levende rupsen). Drie dagen lang sliep hij onder de nachtelijke hemel, besloot toen naar huis te gaan en klom op het paard. Voor hij de stad bereikte, gleed hij van het dier, nam zadel en buidel van zijn rug, en sloeg het dier op zijn romp. Het beest bleef echter naast hem lopen. Chas sloeg het dier voor een tweede keer. 'Je bent nu vrij,' zei hij. Het paard weigerde hem te verlaten. Hij sloeg het dier voor een derde keer, waarop het paard eindelijk weg galoppeerde, terug naar de plek waar Chas het kampvuur had aangestoken.

Johnny wilde net de werkplaats inlopen toen hij Chas naar zich toe zag lopen. 'Waar is het paard?'

'In het bos. Het beest is oud. Ik ga een jong paard te kopen.'

'Een jong paard?'

'Ja. Ik heb wat geld gespaard.'

Johnny haalde zijn schouders op. 'Misschien heb je gelijk en heeft het beest zijn langste tijd gehad.'

De volgende morgen, na het ontbijt, zei Chas tegen Joe, 'Ik ga een paard kopen. Ga je mee?'

'Tuurlijk.' Joe stond meteen op. 'Ik ken toevallig een boer die volbloed paarden verkoopt. Ik wil er ook een kopen.' Joe keek Chas aan en fronste zijn voorhoofd. 'Ben je nog steeds verdrietig over je opa's heengaan?'

Chas liet zijn hoofd hangen. 'Ja.'

'Weet je wat? Zullen we naar de open vlaktes rijden? Ik zal je een paar dingen leren. Hoe je moet omgaan met pijn bijvoorbeeld.'

Chas dacht even na. 'Ja, dat is goed.'

'We gaan morgen, oké?'

De volgende ochtend reed het tweetal op hun nieuwe paard naar de open vlaktes. Aangekomen bij de plek, zei Joe, 'We zullen de paarden hier moeten achterlaten.' Hij steeg van het paard af en begon te lopen. Chas volgde zijn voorbeeld. Plotseling stond Joe stil, keek naar de blauwe hemel en wees naar een grote vogel. 'Zie je die adelaar daar? Het glijdt door de lucht, de wind stuwt het voort. Het dier gebruikt zijn vleugels niet. Dat moet jij ook doen. Spreid je armen maar eens.'

Chas deed wat hem gezegd werd.

'Maak je geest leeg. Focus op dat deel in je wat men ziel noemt. Stel je voor dat je ziel door de blauwe lucht zweeft, dat het hoger en hoger stijgt, naar een plek waar je je vrij voelt. Open je hart, dan zal je ziel stijgen tot aan het punt waar je het totale bewustzijn hebt bereikt.' Joe zweeg een ogenblik. 'Je moet dit heel vaak oefenen, totdat je die staat van totale bewustzijn je eigen hebt gemaakt.'